

Péntek Imre

Előhang egy meg nem jelent kötethez

Azt mondják, a könyveknek megvan a maguk sorsa. A kéziratoknak, a meg nem jelent könyveknek is. Ez jutott eszembe, amikor a múltkorjában pakolás közben előkerült egy dosszié, rajta a cím: Csitáry G. Emil: Emlékiratok, szerkesztette Péntek Imre. Árgus Kiadó, 2003. Az évszám emlékezetes: abban az évben költöztünk el Fehérvárról, s az elkövetkezőkben a legkisebb gondunk nagyobb volt annál, mintsem azzal foglalkozzunk, mi lett a betördelt levonattal, miért nem jelent meg.

Mégis, kilenc év után azért különös ez a közöny, ez a feledékenység...

De ki volt Csitáry G. Emil? Fehérvár építő polgármestere a harmincas években (1899-1970). Működése alatt nyerte el a belváros mai arculatát: ekkor építették át a városházát, létesült a Romkert, a strandfürdő. És sok minden más, ami a vidéki városok közt előkelő helyet biztosított Alba Regiának. S bár városi főispánként a nyilas időszakban mentette zsidó barátait és ismerőseit, őt magát is halálra keresték a nyilasok, 1945 után megvonták nyugdíját, utolsó éveiben krampácsolással kereste kenyerét, hogy el tudja tartani családját. (Nem vették fel kabinosnak sem abba az Árpád-fürdőbe, amelyet ő építtetett.) Egyébként jogot végzett, a Székesfehérvári Hírlap munkatársa volt, mielőtt 1931-ben polgármesterré választották.

Emlékiratainak kézírata a rendszerváltozás után került elő, unokája, Csitáry Nóra jóvoltából.

A kézzel írt szövegnek több változata is megjelent, különböző „gépeletek”. Hibákkal és pontatlanságokkal. Ekkor, a kilencvenes évek közepén, kértem meg Boboryné Csitáry Nórát, adja oda a kézzel írt szöveget, hadd készítsünk el egy autentikus változatot. Másfél év munkája nyomán meglettünk vele – bár, ahogy látom, még mindig lenne benne javítani való, a szöveg így – befejezetlensége ellenére – több mint 300 oldal. Számomra nem csak élvezetes, tanulságos olvasmány, de hogy hogyan lehet okosan szeretni egy várost – erről szól ez töredékes mű. Mindenképpen írástudó ember alkotása.

A részlet – amit közlésre választottunk – főként a Nagy Eseményre, az 1938-as ünnepségekre, Szent István király halálának 900. évfordulójára való készülődés körül forog, de bőven találni más érdekességet is benne.

Reméljük, közlésünk hozzájárul a mű mielőbbi megjelenéséhez.

S szerkesztőségünk nevében köszönetet mondunk Boboryné Csitáry Nórának, amiért hozzájárult a megjelenéséhez.